

Беседе Епископа Артемија и хорепископа Наума на празник Преноса моштију светог Николаја 2017. године, у манастиру Светог Николаја у Лозници

Епископ Артемије:

Христос Васкрсе! Ваистину Васкрсе!

Нека је срећна и Богом благословена данашња Слава ове свете обитељи. Нека је срећна слава игуманији Сари и њеним сестрама, господину Милоју, ктитору свете обитељи и свима данашњим свечарима који данас славе као своје Крсно име. Нека свети Николај буде свима на помоћи у све дане живота нашега и да нас штити и чува од свакога зла, од свакога греха и неправде. Ево сада ће на крају да вам се обрати својом кратком речи Владика Наум, па будите пажљиви и саслушајте га.

Хорепископ Наум:

У име Оца и Сина и Светога Духа!

Христос Васкрсе, браћо и сестре!

Овим радосним поздравом -Христос Воскресе! и отпоздравом - Ваистину Воскресе!, поздрављамо се од Васкрсења Господњег до Вазнесења. Дакле, пуних четрдесет дана се ми поздрављамо овим поздравом, а и у току читаве године често користимо тај радосни поздрав. Тако исповедамо своју веру у Васкрсење Господа Исуса Христа, тако показујемо своју љубав према Господу васкрслом, тако изражавамо своју наду да ћемо и ми, по одласку из тела, ући у Рај кога нам је Господ отворио Васкрсењем Својим.

Васкрсење Христово је најважнији догађај у историји човечанства. Господ је Васкрсењем Својим победио нашег троструког непријатеља - грех, смрт и ђавола и тако човеку донео живот вечни. Господ је дао човеку оно што му је и обећао, дао је човеку оно што једино Бог може дати – Живот вечни, дао му је оно што око не виде

и ухо не чу и на ум човеку не дође. То је Господ дао човеку, најважнијем створењу у свима световима, Његовом најмилијем створењу. "Господ није постао ни Архангел, ни голуб, ни љубичица", - каже Свети Јустин, "него човек". Тако је показао Своју љубав према човеку.

Ми смо од Васкрсења до данашњег дана прослављали многе сведоке Христовог Васкрсења. Најпре смо прославили светог апостола Тому. Његовим неверјем учвршћена је вера у многим хришћанским душама кроз векове. Прославили смо жене Мирносице, којима се Господ најпре јавио. Прославили смо и светог великомученика Георгија који је смрћу својом запечатио своју веру, засведочио да је Христос истинити Бог, савршени Бог и савршени човек. А ево, данас, прослављамо још једног великог угодника Божијег, дивног, предивног светитеља Божијег, светог Николаја, епископа Мирликијског Чудотворца, коме је овај свети храм посвећен.

Овај дивни угодник Божији, браћо и сестре, има велику славу на Небу и на земљи. Њему је сваки четвртак у недељи посвећен, њему се молимо заједно са светим Апостолима. Зашто је свети Николај раме уз раме са светим апостолима? Ми знамо да се понедељком молимо светим Архангелима, уторком светом Јовану Крститељу, суботом свима светима. Али зашто светом Николају свакога четвртка заједно са светим апостолима? Ми знамо да су наша старија небеска браћа Архангели узвишени пред Богом, савршено чисти и да имају велику слободу пред Богом. Због тога њима понедељак. Знамо да је свети Јован Крститељ пострадао за Господа, био посечен, подвизавао се у пустињи, био највећи рођени од жена, по речима самога Господа. Знамо да су свети апостоли проповедали Јеванђеље, написали Јеванђеља, проповедали науку Христову. Али зашто свети Николај? Браћо и сестре, он је по чистоти својој био анђеоло у телу. Својим равноангелским животом угоднио је Господу. Он је био и по намери мученик. Гле, из његовог житија видимо да он иде на голи мач, голим рукама, да спречи неправедну осуду тројице његових епархиота, духовних чеда. Зар тиме није показао да је спреман да крв своју пролије за правду Христову, за Христа?

Заиста је показао. Био је спреман да умре за Господњу правду и још - он проповеда смело Васкрслог Господа Исуса Христа пред незнабожним царем Диоклецијаном и због тога га овај и у тамницу врже. Али он и у тамници проповеда Васкрслог Господа Исуса Христа и не боји се претње цареве. Зар тиме не показује да је мученик по намери? Заиста показује - решени мученик. Али Господ му није дао тај дар. Тако је Господ хтео - да он светли људима, својим духовним чадима у својој епархији - "Тако да се светли светлост твоја пред људима и да виде људи добра дела твоја и прославе Оца нашега на небесима".

Он је, браћо и сестре, по намери и пустињак као свети Јован Крститељ. Он је желео да оде у пустињу и да се подвизава као свети Јован Крститељ, да њега подражава. Али када је кренуо у пустињу, после поклоњења светим местима, чује глас са неба: "Николаје, врати се у своју отаџбину и тамо да живиш међу људима". И он је био послушан Господу. Ето, послушања светог Николаја, ето најузвишеније врлине. Послушање - бескрвно мучеништво. Он се враћа у своје родно место, али, опет жели безмолвије. Прима монашки чин у манастиру, свога стрица Николаја и ту, у том манастиру где је примио постриг, у Новом Сиону, како се звао манастир, безмолствује. Дакле, пустињак између људи. Али Господ неће ни безмолвника. Јавља му се Господ опет гласом са неба док се молио Богу: "Николаје, није то њива где ћеш мени донети плод. Ја хоћу да ти будеш међу људима, да ту прославиш Име Моје." И опет Свети Николај послуша, опет света послушност, узвишенија од свега, јер одлази у други град - Миру Ликијску. Тамо је био непознат људима, и тамо, чудесно, откривењем Божијим, прима епископство у граду Мири Ликијској, митрополији.

Умро епископ тамошњи. Епископи засели, окупили се, питају се: Кога ћемо за епископа? Не могу да се договоре... Онда се сложе да се Богу моле, па кога Господ открије тај да буде епископ. Молише се Богу и једном епископу се јави Господ у виђењу и рече му: "Онај кога сутра видиш да први дође у храм, тај да буде епископ." А свети Николај је живео у том граду као странац и у поноћ устајао на молитву и свако јутро долазио у храм први. И тако епископ

послуша, сачека јутро, а тога јутра Николај, као свакога јутра, долази. Епископ прилази и пита га: "Чедо како се зовеш?" "Николај ми је име, слуга сам твоје светости." И по кротком гласу, по његовом лицу, које је било анђелско, браћо и сестре, сијало анђелском светлошћу, доносило мир и радост људима, он препозна да је то слуга Божији. Објави га епископима и изабраше га за епископа Мире Ликијске.

И ту је Свети Николај светлио својим врлинама, у граду, међу људима, али као у пустињи: молитва пламена, пост - само Богу познат и њему, добра дела - безбројна. Он - још у телу јављао се људима у сну. Он - још пре монаштва молитвом својом васкрсавао мртве, лечио многе болести. Поштован као светитељ још за живота. Огромна слава, браћо и сестре. Људи га у молитви призивали и он помагао у различитим болестима и у сну и на јави.

Тако је свети Николај угодил Господу, тако је добио велику славу, раме уз раме са светим апостолима, браћо и сестре.

Ми видимо да он није иза себе оставио ни једну једину књигу, али је зато био жива књига, написао књигу својим животом, својим милосрдним делима, својим подвизима. То је живо Јеванђеље, браћо и сестре, то је свети отац Николај.

Још да кажемо нешто што је врло битно. Он је био ревносни браниоц свете Вере Православне, учесник Првог васељенског сабора у Никеји. Ту се жестоко борио против Арија који је хулио на Господа - да је Он створење и да је било времена када га није било. Борио се он речима против њега, учио своју паству, њега поучавао, јер је био врло mudar, од детињства се учио књигама духовним. Није он био немудар. Да неко не мисли - није писао јер није имао знања. Не, био је врло mudar и врло учен, један од најученијих људи свога времена. Али, када речи нису помогле, он му шамар опали на сабору. Тако је показао своју ревност за Веру Православну, сагледао свети Николај колико је јерес душегубна, колико људских душа она може да убије, као да му је рекао: "Несрећниче, толике људске душе одводиш у пакао својим јеретичким учењем. Ево ти што си заслужио". Тај шамар - то је његова књига коју ми читамо и вреди

као неко апологетско дело светог Василија Великог или светог Атанасија Великог - тај његов шамар.

Ето браћо и сестре, то је свети Николај. О његовој слави заиста можемо само да муцамо. Најбоље је да га ћутке прослављамо и призивамо у својим молитвама: Помози свети Николаје да се изборимо са грехом у себи и против јереси! И да га подражавамо, браћо и сестре, у милости, посту и молитви, у одбрани вере, па ће нам он помоћи када му се молимо. Али ако му се молимо а не живимо како треба, неће нам помоћи ни Господ ни свети Николај. Да се угледамо на његов пример, па да и ми данашњим аријанцима најновијим – екуменистима, опалимо шамар. То је ограђивање, браћо и сестре, прекид литургијског и административног општења са њима. То је њима најбољи шамар. Тог шамара се они највише плаше. Ја верујем да је шамар светог Николаја највише поучио Арија. И овај наш шамар који ми дајемо екуменистима ограђивањем, то је њима најбоље учење. Нема бољег начина да се одбрани света Вера Православна. Не можемо ићи у екуменистичке храмове и тражити да нам Господ сачува Православну Веру. Не можемо тако. Зна се како се брани вера – прекид општења са њима и препустити их Богу. Молити се Богу да им Бог просветли разум, да их врати на прави пут. Не осуђивати их, не мрзити их, али се од њих оградити. Нема исправнијег пута у овом тренутку. Сви који тамо иду греше, немају љубави према Богу. Није то богољубље, није то љубав према вери, то је издаја Православља. Ако хоћемо да сачувамо свету Веру Православну, морамо тим путем да идемо. Нека екуменистички епископи и свештеници остану без народа. Тада ће се опаметити, тада ће пропасти Унија коју су тајно потписали, као што су пропале Лионска и Флорентинска унија. Тада народ није пристао, бојкотовао унију – и пропала унија. То је пут браћо и сестре.

Нека би нам Господ, молитвама Светог Николаја, дао снаге и љубави да идемо Његовим путем, путем Светих отаца, браћо и сестре. Ми смо Свету Веру Православну примили од Светога Саве, Светога Николаја, Светог Јустина као чисто злато. Злато да предамо нашим потомцима а не бакаруше, не камење, не блато. Злато смо

примили злато да дамо. Одговараће сваки од нас шта је учинио у одбрани вере у овом тренутку. Појединачно ће сваки дати одговор. То да знамо.

Нека би нам Господ био милостив на молитве Светог Николаја. Нека је сретан имендан нашем владици Николају, нека је сретна слава мати Сари и њеним сестрама, брату Милоју и свима који славе Светог Николаја. Нека вас све Свети Николај благослови. Да да Бог, када одемо из тела, да се нађемо тамо где је он сада и да славимо Свету Тројицу, Оца и Сина и Светога Духа кроза све векове и сву вечност. Амин.

Христос Воскресе!